

Pervin Őenol

Őgr. Gör.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık
Fakóltesi Őehir ve Bölge Planlama Bölümü

Neriman Yörür

AraŐ. Gör.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık
Fakóltesi Őehir ve Bölge Planlama Bölümü

AyŐegöl Altınörs

AraŐ. Gör.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık
Fakóltesi Őehir ve Bölge Planlama Bölümü

Evren Erdin

AraŐ. Gör.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık
Fakóltesi Őehir ve Bölge Planlama Bölümü

İktidar ve Mekânın Yeniden Üretimini Adalet, Hak ve EŐitlik Kavramlarıyla Düşünmek

Toplumsal iliŐkilerin üzerinde kurulduğu, dönüŐtürüldüđu ve yeniden üretildiği bir alan olarak mekân, iktidar iliŐkilerinin giderek daha da önem kazanan bir aracı konumuna gelmektedir. Küreselden yerele dek insan – doğa, insan - insan arasındaki iliŐkiler farklı iktidar biçimleri ile mekânda ve mekânla birlikte yeniden üretilmektedir. Günümüzde iktidarın çözümlenmesinde; üretim iliŐkilerine, doğaya ve insana, insani gereksinimlere yönelik değerlendirme ve ele alıŐlar zaman, mekân ve toplumsal iliŐkiler bütününde yeniden yorumlanmaktadır. Böyle bir yaklaŐım, öncelikle, mekânda olup bitenlerin küreselden yerele, toplumsal düzenleme mekanizmalarından bireysel müdahalelere dek, söylemler ve pratikler üzerinden yeniden değerlendirmesini gerekli kılmaktadır.

İktidar sorunu, farklı coğrafî konumlar, farklı toplumsal pratikler ve iktidar iliŐkileri içinde oluŐan farklı mekânsal pratiklerde, adalet, eŐitlik, hakçalık söylemleriyle gündeme gelirken, mekânın kullanımı ve dönüŐümü üzerine müdahale tarzları da iktidarın oluŐmasında araçsal yönüyle merkezi bir yer tutmaktadır. İktidarın, mekânda ve mekânla birlikte yeniden üretiminde, kendini meŐrulaŐtırma söylemlerinde yer alan adalet, hak ve eŐitlik kavramları bu iliŐkiselliđin çözümlü ve anlaşılmasında önem taşımaktadır.

Bu çalıŐmada, iktidar kavramının, mekânsal pratikler üzerinden ve adalet, hak ve eŐitlik kavramları ile birlikte nasıl ele alındığı ve yeniden nasıl ele alınabileceği tartıŐmaya açılmaktadır. Mekânın kullanımı ve dönüŐtürölme sürecinde iktidar ve toplumsal iliŐkiler içinde yaratılan mekânsal pratiklerin eleŐtirel bir tartıŐması yapılmakta, mekânsal müdahale biçimleri ve iktidarın kurucu öğesi olarak kabul edilen toplumsal düzenleme mekanizmalarının iŐleyiŐi, üretilen mekânlar ve bu mekânlarda oluŐturulan iktidar iliŐkileri adalet, hak ve eŐitlik kavramlarıyla eleŐtirel olarak değerlendirilmektedir.

Toplumsal düzenleme mekanizmalarında iktidarın mekân üzerinde ve mekân aracılığıyla oluŐum ve dönüŐtürölme süreci, bu mekanizmaların iddia ettiği adalet, hak, eŐitlik söylemleri ve bu söylemlerin analizi, iktidar formlarının ve mekân üzerinden kurulan iktidar iliŐkilerinin tartıŐılması bu çalıŐmanın temel çıkıŐ noktasıdır.